

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

Факультет суспільних наук

Кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

Наукова діяльність викладачів

за 2020 рік

1. Кафедральна тема: «Розвиток вітчизняної педагогічної освіти в світовому контексті», № 0118U004996.

Науковий керівник: Козубовська Ірина Василівна – доктор педагогічних наук, професор.

2. Наукові результати отримані при виконанні теми (до 20 рядків).

У процесі виконання завдань кафедральної теми «Розвиток вітчизняної педагогічної освіти в світовому контексті» викладачами кафедри досліджувалися особливості сучасної педагогічної освіти в Україні загалом і в Закарпатському регіоні зокрема, а також можливості використання прогресивного зарубіжного досвіду в освітньому просторі України. Досліджено розвиток освітнього середовища в Україні на сучасному етапі, вплив громадських організацій на процеси розбудови демократичного суспільства, трансформації вітчизняного соціуму, формування нових ціннісних орієнтирів; охарактеризовано надбання досвіду педагогічних товариств Закарпаття дорадянського періоду, які здатні прислужитись освіті України сьогодні та в майбутньому; розглянуто специфіку спрямованості освітнього процесу навчальних закладів Закарпаття в контексті суспільно-політичних змін. Виявлено позитивний вплив на професійну підготовку вчителів особистісно-орієнтованих, розвивальних, інтерактивних, дослідницьких, проблемних, інформаційних технологій навчання, використання мікрвикладання, а також спеціальних навчальних завдань. Вивчено досвід застосування навчальних завдань під час підготовки вчителів у Словацькій республіці.

Досліджено особливості формування соціально-значущих якостей майбутніх психологів і педагогів (асертивність, справедливість, толерантність, рівноправність, повага і визнання суверенності особистості, емпатія, оптимізм), а також компетентостей (інформаційна, психолого-педагогічна, комунікативна, моральна, соціально-професійна, автономізаційна правова, полікультурна, управлінська). Встановлено кореляційну залежність між цими компетентностями і готовністю майбутніх учителів початкової школи до виконання освітніх завдань «Нової української школи». Вивчено досвід США у формуванні полікультурної компетентності педагогів, доведено доцільність впровадження окремих його ідей в Україні.

3. Чисельність науково-педагогічних працівників кафедри всього:

з них:

докторів наук - 4;

кандидатів наук - 9;

без ступеня - 1.

4. Перелік захищених дисертацій (автор, назва дисертації) у звітному році, усього – 0.

5. Конференції, семінари, виставки (стислий звіт про проведення заходів на базі ДВНЗ «УжНУ» (на 0,5 с.);

15 жовтня 2020 року кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи факультету суспільних наук дистанційно провела XI всеукраїнську науково-практичну конференцію з міжнародною участю «Педагогічні інновації у фаховій освіті», метою якої було обговорення педагогічних, психологічних, філософських та соціальних проблем сучасної фахової освіти. Модератор он-лайн зустрічі кандидат педагогічних наук, доцент Попадич Олена Олександрівна розпочала конференцію, привітала учасників та запропонувала змінити проведення конференції із заочної форми на дистанційну. Дану пропозицію підтримала Якимович Тетяна Дмитрівна, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник, зазначивши, що потрібно змінити і статус конференції – перевести її у міжнародну та додала, що тематика конференції є надзвичайно актуальною.

Доктор педагогічних наук, професор Опачко Магдалина Василівна, ознайомила присутніх із зарубіжними учасниками конференції та відзначила, що така форма співпраці науковців, як дана конференція, підвищує педагогічну майстерність педагога.

Доктор технічних наук, професор Тележенко Любов Миколаївна констатувала, що досвід педагогів надзвичайно важливий у освітянській сфері та доповіла про методологію наукових досліджень як інструмент виконання кваліфікаційної роботи здобувачів вищої

освіти.

Про важливість для педагога саморозвитку, самоосвіти та запозичення передового світового педагогічного досвіду роботи говорила кандидат педагогічних наук Ларіна Тетяна Вячеславівна.

На необхідність вказаного заходу як можливості магістрів проводити апробацію результатів наукових робіт звернула увагу присутніх кандидат педагогічних наук Ваколя Зоряна Михайлівна.

Магістрантка Оксана Савко від імені студентів висловила подяку організаторам конференції за можливість долучитися до спільноти науковців, і розповіла про актуальні педагогічні ідеї В.Сухомлинського у початковій ланці нової української школи.

Крім того, на конференції обговорювалися загальні питання розвитку і становлення освіти та самоосвіти; педагогічні, психологічні та соціальні засади фахової освіти; інноваційні технології навчання та виховання молоді; тенденції у модернізації діяльності системи неперервної освіти в контексті євроінтеграційних процесів; проблеми методології та методики професійної підготовки та діяльності фахівця.

В конференції прийняли участь понад 50 науковців Закарпаття та інших регіонів України й зарубіжжя.

Результати теоретичних, методичних та експериментальних досліджень науковців, аспірантів, магістрів будуть опубліковані у випуску збірника наукових праць «Педагогічні інновації у фаховій освіті» (№11), який має міжнародний номер ISSN 2307-3594.

Взято участь у наукових заходах (семінарах, конференціях, симпозиумах), усього - 44, з них:

всеукраїнських - 3;

міжнародних - 40.

Взято участь у виставках, всього: з них:

у національних -;

у міжнародних -.

5.1. Перелік тез доповідей на міжнародних конференціях.

1. І. Козубовська, О. Повідайчик. Підготовка фахівців менеджменту для дошкільної освіти в США. // Матеріали міжн. наук. конф. Весняні наукові читання (10 березня, 2020. Вінниця). – С. 28-32.

2. І. Козубовська, Г. Розлуцька. Стиль керівництва і ефективність діяльності дошкільного навчального закладу. Матеріали міжн. наук. конф. Весняні наукові читання (10 березня, 2020. Вінниця). – С. 32-37.

3. І. Козубовська, Д. Станчієне. Міжкультурна толерантність як важлива умова надання ефективних соціально-педагогічних послуг в полікультурному регіоні. Матеріали міжн. конф. Надання соціальних послуг в умовах децентралізації (25 вересня, 2020.Ужгород). – С. 49-50.

4. І. Козубовська, О. Шелевер. Деякі особливості розвитку дітей дошкільного віку в дитячих будинках. Матеріали міжн. наук. конф. Impact of Modernity on Science and Practice. (13-14 квітня 2020, Едмонтон, Канада). – С.380-384.

5. І. Козубовська, Л. Сідун. Підготовка педагогічних кадрів для дошкільних педагогічних закладів в США. Матеріали міжн. наук. конф. Perspectives of World Science (26-28 лютого, 2020, Осака, Японія). – С. 501-509.

6. Староста В.І. Використання комп'ютерно орієнтованих засобів дистанційного навчання у вищій школі (в умовах карантину 2020 р. в Україні). Неперервна освіта нового сторіччя: досягнення та перспективи: Матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції (м. Запоріжжя, 12-18 травня 2020 р.). Електронний збірник наукових праць Запорізького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти. Запоріжжя, 2020. №3(40)/2020. – С. 1-5.

7. Оросова Р., Петрікова К., Староста В. Готовність майбутніх учителів до перевірки та оцінювання результатів навчання учнів. Неперервна освіта нового сторіччя: досягнення та перспективи: Матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції (м. Запоріжжя, 12-18 травня 2020 р.). Електронний збірник наукових праць Запорізького обласного інституту

післядипломної педагогічної освіти. Запоріжжя, 2020. N1(38). – С.1-5.

8. Гасинець Я. С., Староста В.І. Діагностика деяких комунікативних якостей майбутніх учителів біології у процесі вивчення курсу «Основи педагогічної майстерності». Неперервна освіта нового сторіччя: досягнення та перспективи: Матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції (м. Запоріжжя, 12-18 травня 2020 р.). Електронний збірник наукових праць Запорізького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти. Запоріжжя, 2(39). – 2020. – С.1-5.

9. Староста В.І. Деякі морально-правові аспекти дистанційного навчання (в умовах карантину 2020 р. В Україні). Суперечності взаємодії моралі і права в сучасному суспільстві : Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 22 травня 2020 р.). НЮУ ім. Ярослава Мудрого. Харків : Друкарня Мадрид, 2020. – С. 280-284.

10. Староста В.І. Консультації у вищій школі. Актуальні проблеми неперервної освіти в інформаційному суспільстві: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції з інтернет підтримкою / за заг. ред. проф. В.П. Сергієнка, В.М. Слабка. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2020. – С. 121-123.

11. Маляр Л.В. Українська література як освітній компонент навчально-виховного процесу Берегівської гімназії та засіб формування національної свідомості закарпатської молоді у 20-30 роки ХХ ст. // Освіта та наука у мінливому світі: проблеми та перспективи розвитку Матеріали II Міжнародної наукової конференції 27-28 березня 2020р., м. Дніпро. Частина I. Наук.ред. О.Ю.Висоцький. – Дніпро: СПД: «Охотнік», 2020. – 354 с. – С. 251 -253.

12. Марчук Л. Соціально-психологічні аспекти інформальної освіти Психологія і педагогіка: актуальні питання: збірник тез міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, Україна, 10–11 квітня 2020 року). – Харків: Східноукраїнська організація «Центр педагогічних досліджень», 2020. – С.148-150.

13. Марчук Л. Актуалізація асертивної поведінки в період криз Педагогіка і психологія: актуальні проблеми досліджень на сучасному етапі: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, Україна, 3–4 квітня 2020 року). – Київ : ГО «Київська наукова організація педагогіки та психології», 2020. – С.134-137.

14. Marchuk L. Die informale Ausbildung als Mittel der Formierung von der selbstreferenziellen Persönlichkeit in der Zeit der Pandemie COVID-19 Prospects for the development of modern science and practice: XVI international scientific and practical conference (Graz, Austria, May 11-12 2020). – Graz, 2020. – P. 72-74.

15. Ваколя З.М., Шикітка Г.М. Педагогічний словник як засіб розвитку критичного мислення студентів // Матеріали II Міжнародної наукової конференції «Освіта і наука у мінливому світі: проблеми та перспективи розвитку» (27-28 березня 2020 р.). – м. Дніпро. 2020. Частина I. – С. 101 – 103.

16. Ваколя З.М. Моральні цінності сімейного виховання у регіональній періодиці Закарпаття 1919 – 1939 pp. // XV Scientific and practical conference «MODERN SCIENCE AND PRACTICE» (4-5 May 2020 y.) – Varna, Bulgaria. 2020. – P. 106 – 109.

17. Шикітка Г.М. Історичні аспекти формування педагогічних словників // Prospects for the development of modern science and practice: збірник матеріалів XVI Міжнародної науково-практичної конференції (Грац, Австрія, 11-12 травня 2020 р.). – Graz, Austria 2020. – С.399-402.

18. Ваколя З.М., Шикітка Г.М. Педагогічний словник як засіб розвитку критичного мислення студентів // Матеріали II Міжнародної наукової конференції «Освіта і наука у мінливому світі: проблеми та перспективи розвитку» (27-28 березня 2020 р.). – м. Дніпро. 2020. Частина I. – С. 101 – 103.

19. Попадич О.О. Проблема створення факультативних курсів правознавства для молодших школярів : Сучасні тенденції та фактори розвитку педагогічних та психологічних наук : матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, Україна, 31 січня - 1 лютого 2020 р.). Київ : ГО «київська наукова організація педагогіки та психології», 2020. – Ч. 2. – С. 53-57.

20. Попадич О.О. Правова компетентність учнів початкової школи в контексті інтеграції знань / Психолого-педагогічні проблеми соціалізації особистості в сучасних умовах :

матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, 31 січня–1 лютого 2020 р. – К.: Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського, 2020. – С. 121-125.

21. Попадич О. О. Правове виховання дітей дошкільного віку: робота з батьками / Соціально-психологічні проблеми суспільства : матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, 10 квітня 2020 р. – К.: Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського, 2020. – С. 30-33.

22. Попадич О. О. Використання вихователями комп'ютерних (інформаційних) технологій у процесі правового виховання дітей дошкільного віку / Психологія і педагогіка: актуальні питання : збірник тез міжнародної науково-практичної конференції: (м. Харків, Україна, 10–11 квітня 2020 р.) – Харків : Східноукраїнська організація «Центр педагогічних досліджень», 2020. – С. 62-65.

23. Попадич О. О. Диференційований підхід у підготовці вчителя до формування правових знань молодших школярів // *Korszeru. mu.szerek e.s algoritmus a tapasztalati e.s elmelet tudomanyo kutata.si tudomanyos muvek gyujtemenye a nemzetkzsi tudomanyos-gyakorlati konferencia anyagaival (Hang 3), Szeptember 18, 2020. Budapest, Magyarorszbg: Eurpean Scientific Platorme.* – С. 38-41.

24. Попадич О. О. Педагогічні умови підготовки учителів до формування системи правових знань молодших школярів // *Impatto dell'innovazione sulla scienza: aspetti fondamentali e applicati: Raccolta di articoli scientifici «ΛΟΓΟΣ» con gli atti della Conferenza scientifica e pratica internazionale (T. 2), 26 giugno 2020. Verona, Italia: Piattaforma scientifica europea.* – С. 57-59.

25. Попадич О. О. Готовність учителя початкових класів до формування правових знань учнів в контексті інноваційної діяльності : *With proceedings of the international scientific and practical conference «Public communication in science: philosophical, cultural, political, economic and it context» may 15, 2020 volume 4, 2020.* – С. 37-39.

26. Опачко М.В. Формування компетентності дидактичного моделювання у майбутніх учителів фізики // *Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Освіта та наука : пам'ятаючи про минуле, творимо майбутнє» / Відповідальний редактор проф. Т.Ю. Дудка.* – К., 2020. – 319 с.

27. Опачко М.В. Моделювання дидактичної взаємодії в умовах дистанційного навчання // *Сучасні досягнення в науці та освіті : 36 пр. XV Міжнар. наук. конф., 16–23 верес. 2020 р., м. Нетанія (Ізраїль).* – Хмельницький : ХНУ, 2020. – С. 16-19 (укр., рос., англ.).

28. Ковач А., Опачко М. Розвиток системи профорієнтації учнів у постіндустріальний період. *Vancouver, Canada: Perfect Publishing, 2020.* – С. 612-617.

29. Ковач А.І., Опачко М.В. Особливості професійної орієнтації учнів у індустріальний період суспільного розвитку. *Graz, Austria: Bookwire, 2020.* – С. 239-243.

30. Ковач А.І., Опачко М.В. Розвиток ситеми профорієнтації учнів в сучасних умовах інформаційного суспільства. *San Francisco,USA: Bookwire, 2020.* – С. 209-215.

31. Товканець О.С. Аналіз освітніх потреб як умова ефективності підвищення кваліфікації педагогічного персоналу закладів дошкільної освіти // *Управління соціально-економічними трансформаціями господарських процесів: реалії і виклики. Збірник тез доповідей II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Мукачєво, 6-7 квітня 2020 р.).* – Мукачєво: МДУ, 2020. – С. 330-332.

32. Товканець О.С. Особливості підготовки педагогів до роботи в умовах неформальної освіти // *Освіта і формування конкурентоспроможності фахівців в умовах євроінтеграції. Збірник тез доповідей II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Мукачєво, 2020 р.).* – Мукачєво: МДУ, 2020. – С. 333-335.

33. Товканець О.С. Варіативність освітньої програми у формуванні професійної індивідуальності майбутнього педагога закладу дошкільної освіти // *Materials of the XVI international scientific and practical conference Prospects of world science – 2020», July 30 - August 7, 2020 Volume 3 – Sheffield: Science and educatijn LTD, 2020.* – Р. 54- 57.

34. Турияница В.В., Турияница В.В. Теоретико-практичні засади концепції нової української школи: ключові компетентності, визначені на законодавчому рівні // *The 19 th International scientific and practical conference « SCIENTIFIC BASES OF SOLVING OF THE MODERN TASKS » (1-2 June, 2020). Frankfurt am Main, Germany 2020.* – Р. 360-365.

35. Туряниця В.В., Туряниця В.В. Теоретико-методологічні орієнтири суспільства у формуванні свідомого ставлення до оволодіння іноземними мовами та закріплення їх на законодавчому рівні в Україні // Закарпатські правові читання. Матеріали XII Міжнародної науково-практичної конференції (29-30 квітня 2020 р., м. Ужгород) / Ужгородський національний університет; За заг. ред. Я.В. Лазура, М.В. Савчина, М.В. Менджул. Ужгород: РІК-У, 2020. – С. 125-128.
36. Туряниця В.В., Туряниця В.В. Закріплення освіти у законодавстві України як категорії життєдіяльності людини та суспільного буття // П'яті Таврійські юридичні наукові читання: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, 15-16 травня 2020 р. – Київ: Таврійський національний університет імені В.І. Вернадського, 2020. – С. 28-31.
37. Ключкович Т. Суб'єктно-факторне середовище трансформаційних процесів у системі вищої освіти Чеської Республіки // Abstracts of XII international scientific and practical conference «Impact of modernity on science and practice» (13-14 April 2020, Edmonton, Canada). Publisher: Primedia eLaunch LLC, Bookwire, 2020. – P. 373-376.
38. Ключкович Т. Чеський досвід модернізації вищої освіти в умовах інтеграції в Європейський освітній простір // Діалог культур у Європейському освітньому просторі: Матеріали V Міжнародної конференції, м. Київ, 12 травня 2020 р. Київський національний університет технологій та дизайну / упор. С. Є. Дворянчикова. – К. : КНУТД, 2020. – С. 159-163.
39. Ключкович Т. Інтернаціоналізація як чинник розвитку національної системи вищої освіти: досвід Чехії та Словаччини // Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів: збірник тез доповідей за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції, 14-15 травня 2020 р., Мукачево / Ред. кол.: Т.Д.Щербан (гол.ред.) та ін. – Мукачево: Вид-во МДУ, 2020. – С. 116-118.
40. Ключкович Т. Проблеми розвитку вищої освіти та підготовки педагогічних кадрів у Чеській Республіці // Традиції та нові наукові стратегії у Центральній та Східній Європі: Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 26–27 червня 2020 р.) / ГО «Інститут інноваційної освіти»; Науково-навчальний центр прикладної інформатики НАН України. – Київ : ГО «Інститут інноваційної освіти», 2020. – С. 17-20.

5.2. Перелік тез доповідей на вітчизняних конференціях.

1. Маляр Л.В. Ідея всебічного гармонійного розвитку особистості дитини дошкільного віку у творчому доробку Софії Русової // Формат розвитку відносин України та країн Центральної Європи у контексті впливу гібридної війни, виборчих процесів та теми забезпечення прав національних меншин: Матеріали V Науково-практичної конференції (м. Ужгород, 25 вересня 2020 року). Ужгород. 2020.– 320 с. – С.312-316.
2. Попадич О.О. Проблема правового виховання дітей дошкільного віку в сучасних умовах / Весняні наукові читання – 2020, XLI Міжнародна науково-практична інтернет-конференція. – м. Вінниця, 10 березня 2020 року. – Ч. 5. – С. 73-77.
3. Кухта М., Роман Д. Чинники соціалізації сучасних студентів. Матеріали У всеукраїнської науково-практичної конференції «Формат розвитку відносин України та країн Центральної Європи у контексті впливу гібридної війни, виборчих процесів та забезпечення прав національних меншин» (25 вересня 2020 р.) Ужгород: ТОВ «РІК-У», 2020. – С.308 – 311.

6. Перелік наукових праць, опублікованих та підготовлених до друку у 2020 році.

Навчальних посібників (усього обліково-видавничих аркушів навчальних посібників): 15,17 д.а.

1. Козубовська І.В. Психологія і педагогіка дошкільної освіти. Навчально-методичний комплекс для студентів магістратури «менеджмент в системі дошкільної освіти». – Ужгород: УжНУ, 2020. – 47 с.
2. Козубовська І.В. Загальна психологія. Навчально-методичний комплекс для студентів спеціальності «початкова освіта». – Ужгород: УжНУ, 2020. – 42 с.
3. І. Козубовська, О. Шелевер. Особливості формування здорового способу життя у дітей старшого дошкільного віку. Методичні рекомендації. – Ужгород, 2020. – 27 с.
4. І. Козубовська, О. Шелевер. Розвиток дослідницьких умінь вихователя закладу дошкільної

освіти. Методичні рекомендації. – Ужгород, 2020. – 25 с.

5. І. Козубовська, О. Байбакова Полікультурна підготовка фахівців у вищій школі США. Методичні рекомендації. – Ужгород: УжНУ, 2020. – 27 с.

6. Історія зарубіжної педагогіки: конспект лекцій / Упорядники: Л.В.Маляр, М.І.Кухта. – Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2020. – 64 с.

7. Кухта М.І., Маляр Л.В. Педагогічне спілкування. Методичні рекомендації. – Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2020. – 38 с.

8. Ваколя З.М. Методичні рекомендації до практичних занять з курсу «Основи педагогіки». – Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2020. – 31 с.

9. Ваколя З.М. Методичні рекомендації до практичних занять з курсу «Школознавство». – Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2020. – 31 с.

10. Ваколя З.М., Кухта М.І. Методичні рекомендації до практичних занять і самостійної роботи студентів з курсу «Державні стандарти і якість вищої освіти». – Ужгород, 2020. – 32 с.

Словників:

1. Короткий термінологічний словник з основ психології і педагогіки дошкільної освіти / Т. Атрощенко, І. Козубовська, О. Попадич, Г. Розлуцька, О. Товканець, О. Шелевер // За ред. І. Козубовської. – Ужгород: УжНУ. 2020. – 52 с.

Довідників:

Збірників наукових праць:

6.2. Статті (перелік):

- опублікованих в Україні - 12;

1. Староста В.І. Ставлення студентів до змісту колоїдної хімії і тестування. Актуальні питання підготовки майбутнього вчителя хімії: теорія і практика: збірник наукових праць. Випуск 6. Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2020. – С. 10-13.

2. Староста В.І. Багатоваріантні завдання з колоїдної хімії як засіб розвитку пізнавальної самостійності майбутніх учителів. Актуальні питання підготовки майбутнього вчителя хімії: теорія і практика: збірник наукових праць. Випуск 6. Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2020. – С. 13-16.

3. Ваколя З., Турецький О. Формування професійних компетентностей магістрів вищої школи у контексті європейського вектору освітніх реформ в Україні // Педагогічні інновації у фаховій освіті : зб. наук. праць. – Ужгород : ДВНЗ «УжНУ», 2020. – Вип. 1(11). (у друці)

4. Дрозда К. Ю., Пашку Н. М., Попадич О. О., Саваріна В. Б. Виховна робота з майбутніми працівниками закладів дошкільної освіти у процесі професійної підготовки // «Педагогічні інновації у фаховій освіті»: зб. наук. праць. – Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2020. Вип. 1(11). (у друці)

5. Варга О. Л., Попадич О. О. Формування культури інформаційно-правової поведінки майбутнього педагога в класичному університеті // «Педагогічні інновації у фаховій освіті»: зб. наук. праць. – Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2020. Вип. 1(11). (у друці)

6. Кухта М.І. Екологія дитинства, позитивне мислення й педагогічні таланти Степана Лемка. Зелені Карпати. 2020. № 1 – 4 (64 – 67). С.87 – 94.

7. Ключкович Т. Трансформація системи вищої освіти Чехословаччини в умовах демократизації (1990-1992 рр.) // Соціально-гуманітарний вісник: зб. наук. пр. Вип. 31. – Харків: СГ НТМ «Новий курс», 2020. – С. 35-36.

8. Ключкович Т. Європейський простір вищої освіти як чинник інтеграційних і модернізаційних процесів // «Педагогічні інновації у фаховій освіті»: зб. наук. праць. – Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2020. Вип. 1(11). (у друці)

9. Туряниця В.В., Туряниця В.В. Державна політика України та її інноваційність у галузі освіти за часи незалежності // «Педагогічні інновації у фаховій освіті»: зб. наук. праць. – Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2020. Вип. 1(11). (у друці)

10. Опачко М.В., Пайда І.І. Підготовка магістрів – майбутніх учителів до проектування інформаційно-освітнього середовища для вивчення фізики в школі // «Педагогічні інновації у

фаховій освіті»: зб. наук. праць. – Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2020. Вип. 1(11). (у друці)

11. Опачко Магдалина, Січка Анастасія, Шипович Алла. Формування ціннісних орієнтацій майбутніх організаторів дошкільної освіти в процесі магістерської підготовки // «Педагогічні інновації у фаховій освіті»: зб. наук. праць. – Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2020. Вип. 1(11). (у друці)

12. Опачко М.В. Засвоєння змісту дидактичного моделювання магістрами – майбутніми педагогами // Фундаментальні та прикладні дослідження: сучасні науково-практичні рішення та підходи. Міждисциплінарні перспективи. TV / [За ред. А. Душний, М. Махмудов, М. Стреначікова,]. Баку – Банська Бистриця – Ужгород – Херсон –: Посвіт, жовтень 25, 2020. – С. 221-229.

- у фахових виданнях (категорія Б) - 10;

1. Попадич О. О. Теоретичні основи правового виховання майбутніх працівників закладів дошкільної освіти: Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія «Педагогіка та психологія»: зб. наук. пр. – Мукачево: Вид-во МДУ, 2020. – Випуск 1 (11). – С. 90-94.

2. Попадич О. О. Педагогічні умови підготовки учителів до формування системи правових знань молодших школярів // Наукова педагогічна думка. 2020. – № 3. <http://npd.roippo.org.ua/index.php/NPD/issue/view/4>

3. Попадич О. О. Підготовка учителя до формування правових знань молодших школярів в контексті диференційованого підходу // Наукова педагогічна думка. 2020. – № 4. <http://npd.roippo.org.ua/index.php/NPD/issue/view/4>

4. Попадич О. О. Бінарна модель формування правової компетентності учнів початкової школи // Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. Центрально-українського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка. 2020. (у друці)

5. Козловська І.М., Опачко М.В., Зінчук І.В. Методологічні підходи та дидактична компетентність сучасного вчителя фізики // Наукові записки. Серія Педагогічні науки. Центрально-українського педагогічного університету імені Володимира Винниченка. – 2020. – С. 241-248.

6. І. Козубовська, О.Шелевер. Зарубіжний досвід опіки дітей, позбавлених батьківського піклування. Гуманітарний вісник (Харків). Вип.32-33. 2020. – С.76-79.

7. Ваколя З.М. Соціально-педагогічні чинники реформування початкової освіти на Закарпатті у 20-х-30 роках ХХ століття // Virtus: Scientific Journal / Editor-in-Chief M.A. Zhurba. May, № 44, 2020. P. 68–72.

8. Шикітка Г.М. Використання досвіду крайових педагогічних товариств Закарпаття (1919-1939 рр.) в сучасних умовах освіти України // Virtus: Scientific Journal / Editor-in-Chief M.A. Zhurba. January, №40., 2020. – С.143-146.

9. Попадич О. О. Правове виховання дітей дошкільного віку: основні форми роботи закладів дошкільної освіти з батьками // Virtus: Scientific Journal / Editor-in-Chief M.A. Zhurba – March № 42. – 2020. – P. 77-81.

10. Попадич О. О. Зміст правового виховання майбутніх працівників закладів дошкільної освіти під час навчання у виші // Virtus: Scientific Journal / Editor-in-Chief M.A. Zhurba – April № 43. – 2020. – P. 147-151.

- опублікованих за кордоном, які не входять до наукометричних баз даних - 2;

1. Товканець Оксана, Товканець Ганна, Лендел Людмила. Підготовка майбутніх учителів до реалізації педагогічної комунікації як умова ефективної професійної діяльності Renáta Bernátová (ed.) , [VZDELÁVANIE A SPOLOČNOSŤ IV](#). Renáta Bernátová, Tetyana Nestorenko (ed.) Vzdelávanie a spoločnosť IV. Medzinárodný nekonferenčný zborník , Prešovskej univerzity v Prešove, 2020. – S. 258 – 264.

2. Ключкович Т., Ключкович А. Реформування системи вищої освіти в Чехії та Словаччині в контексті посткомуністичної трансформації // Labyrinths of Reality: Collection of scientific works / edited by M.A. Zhurba. Montreal: CPM «ASF», 2020. Issue 3 (8). – P. 70-74.

- опублікованих у міжнародній наукометричній базі даних Scopus - 2;

1. Kozubovska Iryna. Intercultural Competence as a Part of Cultural-Competent. Training of Social-Pedagogic Sphere Specialists in Ukraine. Logos. 2019. № 101. – P. 184–191. Scopus / Web of Science: <http://www.litlogos.eu/L101/Kozubovska.html> (стаття опублікована в січні 2020)
2. O.L. Kravchenko, I.Y. Borisyuk, O.M. Tretyak, Z.M. Vakolia, O.M. Mishenina Models of Introduction of Dual Professional Education / International Journal of Higher Education // Vol. 9. No. 7. 2020. – P. 94–106.

- опублікованих у міжнародній наукометричній базі даних *Web of Science* - 2;

1. Marchuk L., Yatsyna O. Assertiveness of Discursive Self-referential Identity: Postmodern Paradigm Postmodern Openings. – 2020. – Vol. 11, Issue 1. – P. 211-224.
2. Marchuk L., Yatsyna O. Practices of Informal Education as a Resource for Self-Realization of Self-Referential Identities in a Pandemic and Post-Pandemic Period. Postmodern Openings, – 2020. – Vol.11(2). – P. 99-104. <https://doi.org/10.18662/po/11.2/162>.

- опублікованих у міжнародній наукометричній базі даних для соціо-гуманітарних наук *Copernicus* – 16;

1. І. Козубовська, З. Мигалина, Л. Сідун. Полікультурна підготовка педагогічних кадрів для шкіл і дошкільних закладів в США. Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія: Педагогіка та психологія. Вип.1 (11).2020. – С.226-229.
2. Станцієне Д., Козубовська І., Мигалина З. Підготовка полікультурного вчителя до навчально-виховної роботи з дітьми-мігрантами в США. Науковий вісник УжНУ: Серія Педагогіка. Соціальна робота. – Ужгород. Вип. 2(47). 2020. – С. 117-124.
3. І.Козубовська, О.Шелевер. Попередження відхилень у поведінці дітей дошкільного віку. Scientific Heritage (Угорщина). № 45. 2020. – С.47-51.
4. І. Козубовська, О. Повідайчик. Підготовка майбутніх вихователів до розвитку міжкультурного спілкування дітей у дошкільних закладах. Scientific Heritage (Угорщина). № 45. 2020. С. 51-54.
5. І. Козубовська, Р. Козубовський, О. Шелевер. Формування здорового способу життя дошкільників в дитячих будинках. East European Scientific Journal (Польща). Вип.5(57). 2020. – С. 14-19.
6. І. Козубовська, В. Гвоздяк. Проблема виховання етнічної толерантності в полікультурному суспільстві. Norwegian Journal of Development of International Science. Вип. 41. 2020. С. 40-43.
7. І. Козубовська, Л. Марчук. Гра як важлива умова розвитку дошкільника. Scientific Heritage (Угорщина). № 47. 2020. – С. 38-42.
7. І. Козубовська, І. Іваничко. Міжкультурна толерантність вихователів дошкільних закладів як важлива умова їх успішної професійної діяльності в полі етнічних регіонах. Norwegian Journal of Development of International Science. Вип. 39. 2020. – С. 11-14.
8. І. Козубовська, Л. Рогач. Культура іншомовного спілкування як важлива складова професійної компетентності сучасного фахівця. Scientific Heritage № 42. 2020. – С.30.-33
9. Orosová Renáta, Petříková Katarína, Starosta Volodymyr. Úlohy mikrovyučovania v kontexte Bloomovej taxonomie. Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія «Педагогіка та психологія»: зб. наук. пр. Мукачево : Вид-во МДУ, 2020. Вип.1 (11). С. 183-186.
10. Попадич О. О. Підготовка вчителя до формування правових знань учнів початкових класів засобами інноваційно-творчої діяльності // Міжнародний науковий журнал «ОСВІТА І НАУКА». – 2020. – Вип. 1(28). – С. 119-124.
11. Опачко М. В., Ковач А. І. Професійна орієнтація учнів у історико-педагогічному дискурсі // Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія «Педагогіка та психологія»: зб. наук. пр. – Мукачево : Вид-во МДУ, 2020. – Випуск 1 (11). – С. 35-38.
12. Опачко М.В. Психодидактичний підхід у підготовці магістрів-фізиків-майбутніх педагогів// Науковий вісник Ужгородського університету. Серія Педагогіка. Соціальна робота. 2020. Вип.2 (47). – С. 109-116.
13. Товканець О.С. Науково-методичний супровід самоосвітньої діяльності педагогів закладу дошкільної освіти. // Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія «Педагогіка та психологія»: зб. наук. пр. – Мукачево : Вид-во МДУ, 2020. – Випуск 1 (11). –

С. 12-17.

14. Товканець. О.С., Матейко О.Ю. Напрями інформатизації освітнього процесу в закладі загальної середньої освіти. // Науковий вісник Ужгородського національного університету: Серія «Педагогіка. Соціальна робота», 2020. – Вип. 2(47). – С. 57-62.

15. Попадич О. О. Концептуальні засади формування правової компетентності майбутніх учителів початкових класів // Науковий вісник ужгородського університету. Серія «Педагогіка. Соціальна робота». 2020. Вип 1, № 46. – С. 116-119.

16. Маляр Л.В., Кухта М.І. Формування педагогічної компетентності студентів – майбутніх учителів початкової школи у процесі фахової підготовки // The scientific heritage No 45 (2020) – С. 30-34.